

Koeru Keskkooli ainekava PÕHIKOOL I KOOLIASTE	Muusikaõpetus
--	----------------------

Õppeaine	Muusikaõpetus
Klass	1.klass
Tunde nädalas ja õppeaastas	2 tundi nädalas, kokku 70 tundi
Rakendumine	1.sept.2011, täiendatud 1.sept 2016
Koostamise alus	Põhikooli riiklik õppekava, lisa 6; Koeru KK õppekava

ÕPPEAINE KIRJELDUS

Muusikaõpetus toetab õpilase individuaalse eripära kujunemist muusikalise eneseväljenduse kaudu. Muusikaõpetuses avatakse ja avardatakse võimalusi muusikaga tegelda ja muusikast rõõmu tunda ning toetatakse elukestva muusikaharrastuse teket. Eesti ja maailma muusikakultuuri tutvustamisega kujundatakse õpilaste muusikalist maitset ning sotsiaalkultuurilisi väärtushinnanguid. Muusika õppeaine koostisosad on:

- 1) laulmine;
- 2) pillimäng;
- 3) muusikaline liikumine;
- 4) omalooming;
- 5) muusika kuulamine, muusikalugu;
- 6) muusikaline kirjaoskus;
- 7) õppekäigud

Muusikaõpetuses lähtutakse eesti koolimuusikas väljakujunenud traditsioonidest ja põhimõtetest (Riho Päts, Heino Kaljuste), mis toetuvad Zoltán Kodály meetodi ja Carl Orffi pedagoogika adapteeritud käsitlusele ning tänapäeva pedagoogika teadmusele ja kogemusele. Muusika on aine, mille õpetuse osad on üksteisega mitmetähenduslikus ja tihedas seoses, seetõttu on neid keeruline eraldada. Õppeaine koostisosad kattuvad muusikaliste tegevustega. Musitseerimise all mõistetakse igasugust muusikalist eneseväljendust, nagu laulmist, pillimängu, rütmimänge, liikumist ja omaloomingut. Muusika kuulamisega arendatakse kuulamisoskust, tähelepanu, analüüsivõimet ja

Koeru Keskkooli ainekava PÕHIKOOL I KOOLIASTE	Muusikaõpetus
--	----------------------

võrdlusoskust. Muusikaajaloos tutvustatakse erinevaid karaktereid, väljendusvahendeid, stiile, heliloojaid ja interpreete. Muusikalise kirjaoskuse all mõistetakse õppekavas sisalduva noodikirja lugemise oskust musitseerides. Õpilase silmaringi ja muusikalise maitse kujundamiseks on vajalikud õppekäigud kontserdipaikadesse, teatritesse. Õpilaste üldkultuurilised teadmised põhinevad teadlikkusel kohalikust, oma riigi ja Euroopa kultuuripärandist ning nende rollist maailmas. Oluline on kontserdielu korraldamine oma koolis, et õpilastel tekiks muusika kuulamise harjumus ning ürituste korraldamise kogemus. Muusika kaudu kujundatakse harmoonilist isiksust, emotsionaalses arengus ning teiste õppeainete omandamises. Musitseerides arendatakse õpilase isikupära, omandatakse oskused ja teadmised üksi ja koos musitseerimiseks ning loominguliseks eneseväljenduseks. Rühmas ja üksi õppides arendatakse suhtlemis- ja koostööoskust, üksteise kuulamise oskust, ühtekuuluvustunnet, sallivust, emotsionaalset kompetentsust ning juhitakse õpilase enesehinnangut ja õpimotivatsiooni.

Ühislaulmise ja koorilauluga arendatakse sotsiaalseid oskusi, kujundatakse isamaaarmastust ning väärtustatakse eesti koorilaulu- ning laulupidudekultuuri.

Muusika ainekava koostades on lähtutud järgmistest põhimõtetest:

- 1) teadvustada ja tähtsustada ühislaulmise kui rahvusliku kultuuritraditsiooni olulist rolli;
- 2) rõhutada musitseerimise osatähtsust;
- 3) julgustada ja toetada loomingulist eneseväljendust;
- 4) teadvustada ja süvendada õpilase isiklikku suhet muusikaga;
- 5) rõhutada muusika osa tasakaalustatud isiksuse eetilise- esteetiliste väärtushinnangute kujundamisel, tunde- ja mõttemaailma arendamisel ning rikastamisel;
- 6) lähtuda õppes õppija vajadustest ning tähtsustada integreeritud tegevusi.

ÜLDPÄDEVUSTE KUJUNDAMINE MUUSIKAÕPETUSES:

Kultuuri- ja väärtuspädevus:

Koeru Keskkooli ainekava	PÕHIKOOL I KOOLIASTE	Muusikaõpetus
--------------------------	----------------------	---------------

Muusikaõpetuses nagu ka kõikides teistes õppeainetes on oma roll õppekavas nimetatud üldpädevuste arendamisel ja kujundamisel. Muusikaõpetuses tõuseb eelkõige esile väärtuspädevus, mis kujuneb nii muusikakultuuri ja kultuuripärandi tutvustamise kui ka omandamise kaudu. Kultuuriloo õppimine avardab õpilase silmaringi, aitab omandada edaspidiseks iseseisvaks eluks vajalikke teadmisi, oskusi ja kogemusi, loob seoseid nii erinevate õppeainete kui ka inimelu erinevate valdkondade vahel, kasvatab ja arendab huvi ja armastust muusika ja kunsti vastu.

Enesemääratluspädevus, ettevõtlikkus-ja sotsiaalne pädevus: Muusikat saab õpetada ainult muusika kaudu, seetõttu on muusikaõpetuses väga oluline anda võimalus loometegevuseks ja praktiliseks musitseerimiseks. Nende tegevuste kaudu õpib õpilane tundma ja hindama ennast, oma võimeid ja rolli kollektiivis, mis on oluline enesemääratluspädevuse arengus ning sellele toetudes areneb koostööoskus ja oskus hinnata kaasõpilasi ja nende töid. Osalemine koorilaulus, ühislaulmine klassis, erinevate ülesannete täitmine rühmatöös.

Õpipädevus: Toetub praktilisele musitseerimisele, mille käigus areneb oskus analüüsida ja hinnata enda ja teiste muusikalisi tegevusi, teadmisi ja oskusi. Erinevate muusikaliste tegevuste käigus, näiteks muusikainstrumentide mänguvõtete, muusikalise kirjaoskuse või noodilugemisoskuse omandamine, kujundatakse oskusi, mis on aluseks elukestva muusikaharrastuse tekkele.

Matemaatikapädevus:

Matemaatikapädevuse kujundamist toetavad õppetegevused ja ülesanded, mis on seotud loogilise mõtlemise arendamisega. Kuuldud muusika analüüsimine ja oma arvamuse või hinnangu põhjendamine; erinevates muusikalistes tegevustes (omalooming, pillimäng) loogiliste lahenduste leidmine.

Digipädevus

Loovtööde tegemine, esitluste koostamine erinevate vahenditega. Digitaalsete õppematerjalide kasutamine jm.

LÕIMING TEISTE VALDKONNAPÄDEVUSTE JA AINEVALDKONDADEGA:

Muusika õppeaine kuulub kunstiainete valdkonda, mille moodustavad muusika ja kunst. Ühiseks eesmärgiks kunstiainete õpetamisel on teadmiste ja oskuste rakendamine praktiliste

Koeru Keskkooli ainekava PÕHIKOOL I KOOLIASTE	Muusikaõpetus
--	----------------------

tegevuste kaudu – loovuse ja õpioskuste arendamine. Nii muusikas kui ka kunstis pööratakse tähelepanu infotehnoloogia ja meedia loodud virtuaalse keskkonna käsitlemisele kunstidega seoses, seejuures ka autorikaitsega seotud teemadele.

Eesti keel – rahvalaulud edastavad meile kunagi kasutatud keelt, keelevorme ja sõnavara. Kaasaegsete laulude kaudu tutvuvad õpilased nii paljude heliloojate kui ka luuletajate loominguga. Muusikateoreetiliste ja muusikaajalooliste tekstide lugemine avardab õpilaste silmaringi, arendab sõnavara, õpetab kasutama omandatud terminoloogiat ja mõisteid, väljendama ennast emakeeles, kasutades muusikalist oskussõnavara.

Kirjandus – muusikaõpetus ja kirjandus arendavad õpilase oskusi, nt lugemisoskust. Laulude õpetamise juures on väga oluline õpilasele rääkida laulu sõnade autorist, kelleks on kirjanduse tunnist tuttavad kirjanikud, luuletajad. Laulu teksti analüüsimine, mõtestamine. Rahvaloomingu kaudu soodustatakse õpilasel kujundliku mõtlemise oskuse, keele, kultuuriloolise tausta mõistmise oskuse arengut.

Võõrkeeled – info hankimine Internetist. Erinevate maade rahvamuusika õppimine ja võõrkeelsete laulude laulmine. Vene muinasjutud ja muusikalised tõlgendused muusikas. Vene koolkonna heliloojad ja nende looming (nt Tšaikovski).

Matemaatika – muusikateooria - arvude omavahelised seosed. Taktimõõdu õppimisel saab toetuda matemaatikas juba omandatud murdarvude tundmisele. Töövihikute rütmiharjutused on otseses seoses matemaatiliste põhitehetega (liitmine, lahutamine).

Loodusõpetus – muusika kuulamine (nt linnulaul). Laulud koduloomadest, looduslikel pillidel loodushäälte jäljendamine. Aastaajad – muusika kuulamine. Eesti rahvamuusika – Eesti jõed, järved, linnad.

Kehaline kasvatus – muusikaline liikumine, muusikaline eneseväljendus. Kehapillil musitseerimine. Loov liikumine, erinevad muusikastiilid, tantsustiilid

LÕIMING ÕPPEKAVA LÄBIVATE TEEMADEGA

Muusikaõpetust on kõikides kooliastmetes võimalik ja vajalik seostada kõikide õppekava läbivate teemadega.

1) Elukestev õpe ja karjääri planeerimine – teemad ja õppetegevused, mille kaudu läbivat teemat käsitletakse: muusika kuulamine, kontsertide ja muusikalavastuste külastamine, omaloomingu ettevalmistamine ja ettekandmine, pillimäng.

Koeru Keskkooli ainekava PÕHIKOOL I KOOLIASTE	Muusikaõpetus
--	----------------------

- 2) Keskkond ja jätkusuutlik areng – teemad ja õppetegevused: temaatiline laulurepertuaar, rütmipillide valmistamine erinevatest looduslikest materjalidest, kooriliikumise traditsioon.
- 3) Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus – osalemine koorilaulus, laulupidude protsess ja selles osalemine, kontserdi- ja teatrikultuur.
- 4) Kultuuri identiteet – kodukoha ja eesti muusikaga tutvumine, erinevate maade rahvamuusikaga tutvumine, pärimusmuusika, laulupidude traditsioon, laulutekstide mõtestamine.
- 5) Teabekeskond – tutvumine erinevate andmebaasidega ja meediakeskkonna võimaluste kasutamine, autorikaitsega seotud õigused ja kohustused.
- 6) Tehnoloogia ja innovatsioon – erinevate tehnoloogiate kasutamine muusika loomisel, salvestamisel, esitamisel, arvutimuusika.
- 7) Tervis ja ohutus – müra ja vali muusika, erinevate instrumentide mänguvõtetega tutvumine, hääle õige tekitamine ja kasutamine.
- 8) Väärtused ja kõlblus – kultuuri rolli teadvustamine igapäevaelus, eesti muusika väärtustamine, osalemine ülekoolilistel, valla ja maakonna muusikaüritustel

ÕPPE- JA KASVATUSEESMÄRGID

Õpilane:

- 1) tunneb rõõmu muusikast ning tunnetab, teadvustab ja arendab musitseerimise kaudu oma võimeid;
- 2) tunneb huvi muusika kui kunsti liigi vastu ning kujundab enda esteetilist maitset;
- 3) mõtleb ja tegutseb loovalt ning väljendab end loominguliselt muusikaliste tegevuste kaudu;
- 4) kasutab muusikalistes tegevustes omandatud muusikalise kirjaoskuse põhialuseid;
- 5) väärtustab muusikat ning muusikategevust inimese, kultuuri ja igapäevaelu rikastajana;
- 6) teab ja hoiab rahvuskultuuri traditsioone, osaleb selle edasikandmises ning mõistab ja austab erinevaid rahvuskultuure;
- 7) teadvustab ja väärtustab muusikateoste autorsust ning suhtub kriitiliselt infotehnoloogia ja meedia loodud keskkonnasse.

Koeru Keskkooli ainekava PÕHIKOOL I KOOLIASTE	Muusikaõpetus
--	----------------------

ÕPPETEGEVUS

- 1) Lähtutakse õppekava alusväärtustest, üldpädevustest, õppeaine eesmärkidest, õppesisust ja oodatavatest õpitulemustest ning toetatakse lõimingut teiste õppeainete ja läbivate teemadega;
- 2) Taotletakse, et õpilase õpikoormus on mõõdukas, jaotub õppeaasta ulatuses ühtlaselt ning jätab piisavalt aega puhata ja huvitegevustega tegelda;
- 3) Võimaldatakse õppida individuaalselt ning üheskoos teistega, et toetada õpilaste kujunemist aktiivseteks ning iseseisvateks õppijateks;
- 4) Kasutatakse diferentseeritud õppeülesandeid, arvestades õpilaste individuaalsust;
- 5) Rakendatakse nii traditsioonilisi kui ka tänapäevaseid info- ja kommunikatsioonitehnoloogiatel põhinevaid õpikeskkondi ning õppematerjale ja -vahendeid;
- 6) Õppekäigud, kontserdid, teatrid, muusikakoolid, looduskeskkond, raamatukogud jne;
- 7) Kasutatakse mitmekesist ja tänapäevast õppemetoodikat

I KOOLIASTE

I kooliastme õppetegevused:

- 1) ühehäälnelaulmine ja osalemine kooris (mudilaskoor).
- 2) meloodia laulmine käemärkide, rändnoodi, astmetrepi ja noodipildi ning relatiivsete helikõrguste (astmete) järgi;
- 3) mänguoskuse omandamine keha-, rütmi- ja plaadpillidel, plokkflöödil või 5- või 6-keelsel väikekandelil;
- 4) kuulatud muusikapalade iseloomustamine muusika oskussõnavara kasutades;
- 5) muusikapala meeleolu väljendamine liikumise kaudu;
- 6) esinemisjulguse ja -oskuse arendamine;
- 7) muusika väljendusvahendite katsetamine erinevaid karaktereid kujutades;
- 8) õppekäigud, kontserdil, teatris ja muuseumis käimine jne.

Koeru Keskkooli ainekava PÕHIKOOL I KOOLIASTE	Muusikaõpetus
---	---------------

I KOOLIASTME ÕPPESISU JA ÕPITULEMUSED

1. KLASS

Käsitletavad teemad, alateemad	Põhimõisted	Õpitulemused
*Laulmine ja hääle arendamine	Refrään, helilooja, luuletaja, eeslaulja, koor	*ühislauluvara: „Mu koduke“ (A. Kiis), „Rongisõit“ (G. Ernesaks), „Kes elab metsa sees“, „Lapsed tuppa“, „Ketramas“, „Kevadel“, „Mutionu pidu“, „Sokukene“, „Tiiu, talutütrekene“
*Muusika kuulamine: muusikapala meeleolu, karakterid	Orkester, dirigent	*erinevaid meeleolusid ja karaktereid muusikas
*Meetrum: pulsi tunnetamine – rõhulised ja rõhuta helid	Pulss, pulsilöök	*teab ja tunneb rõhulisi ja rõhuta helisid muusikapalades
*2-osaline taktimõõt	Takt, taktimõõt, taktijoon	*2-osalist taktimõõtu kuulmise ja noodi järgi
*3-osaline taktimõõt	Lõpumärk, kordamismärk	*3-osalist taktimõõtu kuulamise ja noodi järgi
*Rütm ja rütmivormid: samm – TA, jooksen – TI-TI, seis – TA- A, TA-A-A, TA - paus	Rütm, rütmisilbid (rütmisõnad), kehapill	*rütmivorme (TA, TI-TI, TA-A, TA-A-A, TA-paus), oskab neid kasutada rütmiharjutusi lahendades ja rütmi-improvisatsioone luues
*Meloodia: heliastmed SO, MI, RA	Astmetrepp, käemärgid, noodivars, noodipea, noodirida	*heliastmeid SO, MI, RA, oskab neid kasutada lauldes ja meloodiaimprovisatsioone luues

Koeru Keskkooli ainekava PÕHIKOOL I KOOLIASTE	Muusikaõpetus
---	---------------

*Dünaamika: vaikselt-valjult, valjenedes-vaibudes	Vaikselt-valjult, valjenedes-vaibudes	*dünaamilisi märke vaikselt-valjult, valjenedes-vaibudes, <, >
*Rütmipillid: kõlapulgad, triangel, kuljused, trumm, tamburiin, kastanjetid	Kaasmäng, rütmisaade	*rütmipille, millel musitseerib

HINNANGUD

I klassis antakse õpilase õpitulemustele ja oskustele hinnang. Numbrilist hindamist ei toimu!

„VÄGA HEA“ – „VÄGA HÄSTI“

Töötab tunnis aktiivselt kaasa. Loeb laulutekste soravalt, mõistab nende sisu. Saab aru töövihikute ülesannetest, oskab neid täita korrektselt. Omab rütmitunnet. Laulab pilli saatel (rütmipilli saatel).

„HEA“ – „HÄSTI“

Võtab tunnist osa, kuid vahel vajab selleks õpetaja poolset ergutust. Õpitud laulutekste loeb soravalt, mõistab enamuse laulutekstide sisu. Saab aru töövihiku ülesannetest, oskab neid täita. Omab rütmitunnet (laulab rütmipilli saatel).

„RAHULDAV“ – „HARJUTA VEEL“

Tähelepanu hajutatud, mistõttu tunnis käsitletav jääb kohati ebaselgeks. Laulutekstide, töövihiku ülesannete lugemine ning nende mõistmine konarlik. On nõ „toel laulja“.

VAJAB HARJUTAMIST – „ON RASKE“

Tunnist osavõtt puudulik, ei tööta kaasa, vajab pidevat meeldetuletust tehtava suhtes. Ei saa aru laulutekstidest ja töövihiku ülesannetest. Laulmisel raskused nii viisi kui ka rütmiga (ka toetava pilli saatel).

FÜÜSILINE ÕPIKESKKOND

Koeru Keskkooli ainekava	PÕHIKOOL I KOOLIASTE	Muusikaõpetus
--------------------------	----------------------	---------------

Naturaalklaver ja klaveritool, digiklaver, muusikakeskus HI-FI/ CD mängija, noodijoonestikuga tahvel, noodipuldid, astmetabel, klaviatuuritabel, internetiühenduse ja helikaardiga arvuti ning noodistusprogramm. Rütmipillid ja kellamäng õpilastele musitseerimiseks, CD , DVD kasutamise võimalus. Videorojektor jm digivahendite võimalik kasutamine tundide kaasajastamiseks ning uute õpikeskkondade kasutamiseks. Mikrofon, võimendus.

HINDAMINE

Hindamisel lähtutakse vastavatest põhikooli riikliku õppekava üldosa sätetest. Muusikaõpetuses annab hindamine tagasisidet õpilase võimekuse ja tema individuaalse arengu kohta, on lähtekohaks järgneva õppe kujundamisele, stimuleerib ning motiveerib õpilast parematele tulemustele ja enesearendusele. Hinnatakse õpilase teadmiste ja oskuste rakendamist muusikalistes tegevustes, arvestades ainekavas taotletavaid õpitulemusi. Hindamine sisaldab kõiki muusikaõpetuse komponente: laulmist, pillimängu, muusikalist liikumist, omaloomingut, muusika kuulamist ja muusikalugu, muusikalist kirjaoskust ning ka õpilase aktiivsust, tunnist osavõttu, hinnangut enese ja kaasõpilaste osalemisele ning saavutustele õppes. Kirjalikke ülesandeid hinnates arvestatakse eelkõige töö sisu, kuid parandatakse ka õigekirjavead, mida hindamisel ei arvestata. Õpilase aktiivset osalemist koolikooris, silmapaistvat esinemist kooliüritustel ning kooli esindamist konkurssidel ja võistlustel arvestatakse õppetegevuse osana kokkuvõtval hindamisel. Õpitulemusi hinnatakse suuliste sõnaliste ning numbriliste hinnetega. Õpitulemuste kontrollimise vormid peavad olema mitmekesised ning vastavuses õpitulemustega. Õpilane peab teadma, mida ja millal hinnatakse, mis hindamisvahendeid kasutatakse ning mis on hindamise kriteeriumid I kooliastmes hinnatakse peamiselt muusikalisi tegevusi: laulmist, pillimängu ja loovtegevusi..

ÕPPEVARA

- 1.M.Pullerits, I.Urbel „Muusikaõpik 1. klassile“
- 2.M. Pullerits, I.Urbel „Muusikaõpetuse töövihik 1. klassile“

Koeru Keskkooli ainekava PÕHIKOOL I KOOLIASTE	Muusikaõpetus
--	----------------------

- 3.M. Pullerits „Õpetaja metoodiline töövihik 1.klassile“
4. Kai Anier, Mai Muldma, Tiina Selke „Muusikamaa“
- 5.Kai Anier, Mai Muldma, Tiina Selke I klassi töövihik „Muusikamaa“
6. CD-d 1. klassile
7. CD Muusikamaa muusikavalik I klassile
8. CD-kodukoha muusikapärandiga, rahvalaulude ja pillilugudega.